

LO Stat
Åpenhetsloven
Redegjørelse

30. juni 2023

Innhold

Sammendrag	3
Innledning	3
LO Stat	3
Involvering i arbeidet med åpenhetsloven	4
Avgrensninger	4
Prosess for innkjøp av varer og tjenester	4
Kartlegging av leverandører og forretningsforbindelser	6
Aktsomhetsvurdering	7
Handlingsplan og oppfølging	8
Vedlegg 1 – spørsmål sendt ut til våre leverandører	10

Sammendrag

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (Åpenhetsloven) trådte i kraft 1. juli 2022. I forbindelse med revisjon av regnskapsåret 2022 ble det klart at LO Stat er omfattet av loven. For å sikre eierskap og forankring til arbeidet, få oversikt over eksisterende rutiner og sørge for et systematisk arbeid, vil LO Stat framover organisere dette arbeidet i en arbeidsgruppe. Redegjørelsen datert 30. juni 2023 er utført av ledergruppen i LO Stat.

LO Stat har valgt å følge opp området Innkjøp av varer og tjenester.

I lovens § 1, Formål står det følgende

«Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmenheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.»

LO Stat vil etter beste evne jobbe for å oppfylle formålet i loven gjennom oppfølging og dialog med våre leverandører.

For spørsmål til rapporten eller andre spørsmål til vårt arbeid med åpenhetsloven, ta kontakt med oss på e-post: lostat@lostat.no

Innledning

Loven trådte i kraft 1. juli 2022 og det ble klart i forbindelse med revisjon av regnskapsåret 2022 at LO Stat er omfattet av loven. Målet er å sørge for at LO Stat ivaretar intensjonen om åpenhet og innsyn for de områdene vi prioriterer for 2023.

Hensikten med aktsomhetsvurderingen som gjennomføres er å forutse, forebygge og/eller begrense den negative påvirkningen vi som virksomhet kan ha på mennesker, samfunn og miljø.

LO Stat

LO Stat jobber for et seriøst, trygt og godt arbeidsliv for alle og er en samlende kraft i staten og Spekter, med 17 LO-forbund og 100.000 medlemmer i ryggen.

LO Stats viktigste oppgave er å forhandle lønn og rettigheter på vegne av forbundenes medlemmer i staten og Spekter. Vedtektene sier at LO Stat skal «virke for medlemmenes faglige, sosiale og økonomiske fellesinteresser». LO Stat skal dermed forsvare forbund og medlemmers interesser og rettigheter på alle plan. Inkludert å sikre en offentlig sektor som underbygger velferdsstaten, med likeverdige offentlige tilbud og levekår for alle. Derfor engasjerer LO Stat seg også politisk. Logikken bak dette er at den politiske utviklingen i samfunnet er av helt avgjørende betydning for medlemmene.

LO Stat er organisert med hovedkontor i Oslo og syv distriktskontorer som dekker hele landet. Ledelsen, faglige sekretærer og distriktssekretærene velges hvert 4. år på LO Stats representantskapsmøte. I tillegg er det fire ansatte i LO Stat.

Involvering i arbeidet med åpenhetsloven

Fram til 30. juni 2023 har arbeidet med åpenhetsloven blitt utført av ledergruppen i LO Stat. Vi vil i løpet av høsten 2023 sette ned en gruppe som skal jobbe med åpenhetsloven og aktsomhetsvurderingene.

Avgrensninger

Det er besluttet av LO Stat skal se på et område som omfattes av åpenhetsloven, det er Innkjøp av varer og tjenester.

Ledelsen har vurdert at det er mest hensiktsmessig å prioritere dette, da det er her usikkerheten og risikoen er størst for direkte eller negativ påvirkning.

Prosess for innkjøp av varer og tjenester

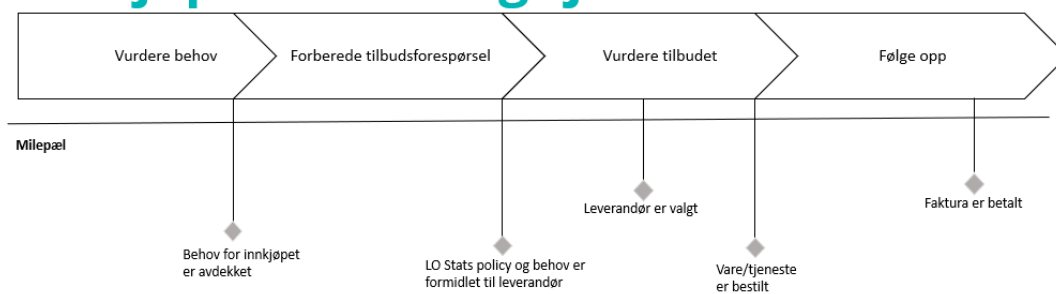
Vi er en betydelig innkjøper, og innkjøp av varer og tjenester varierer stort i størrelse og kostnad. LO Stat er ikke pålagt å følge lovverk om offentlige anskaffelser, men er samtidig opptatt at av innkjøpene skal gjenspeile vårt verdisyn.

Det er utarbeidet en oversikt over de fasene som alle innkjøp må igjennom. Videre har vi vurdert ulike trinn i fasene og aktiviteter som skal vurderes ut fra innkjøpets omfang.

Fase	Trinn	Aktivitet
Vurdere behov	Behov	Definere behovet som skal dekkes.
	Kjøp	Vurdere behov for kjøp i markedet
	Kjøpskriterier	Bestemme hvilke kvalitetskriterier som gjelder
Forberede tilbudsforespørsel	Anskaffelsesprosedyre	Avgjøre på hvilken måte anskaffelsen skal gjøres
	Spesifikasjoner	Beskrivelse av betingelser som skal gjelde kjøpet
	Leverandørmarkedet	Sjekke markedet for å finne aktuelle leverandører

	Forespørsel	Sende ut forespørselsdokumenter til aktuelle leverandører
Vurdere tilbud	Evaluering	Beslutningsanalyse av innkomne tilbud. Vurderinger gjøres opp mot vår policy og om leverandørene kan møte våre krav
	Forhandling	Kjøpsforhandlinger med den/de beste leverandørene
	Ordre	Vi har valgt leverandør og legger inn formell bestilling
Følge opp	Oppfølging	Følger opp leverandøren ved behov frem mot levering, for å sikre riktig leveranse
	Mottak	Kontroll av mottatt vare/tjeneste
	Betaling	Etter godkjent mottatt vare - kontroll av faktura
	Garanti	Styring og kontroll med garanti
	Erfaring	Erfaringsvurdering av prosessen Organisasjonens evne til læring

Innkjøp av varer og tjenester

Gjeldende policy/retningslinjer

- Policy for innkjøp av varer og tjenester
- Etske retningslinjer for krav til leverandør

- Retningslinjer for håndtering av leverandører
- LO Stats økonomiske fullmakter

Kartlegging av leverandører og forretningsforbindelser

	Leverandørgrupper	Definisjon
1	Bank og forsikring	Leverandører innen bank og forsikring. Inkluderer også leverandører innen inkasso og andre finansielle institusjoner.
2	Bygg- og håndverkstjenester	Leverandører innen bygg- og håndverksbransjen som leverer små og store oppdrag i LO. Leverandørgruppen inkluderer også utgifter knyttet til eiendomsforvaltning og utleie
3	Drift	Leverandører som leverer varer og tjenester som er viktig for vår drift. Dette inkluderer blant annet strøm, kommunale kostnader, post, lisenser, abonnementer, mm
4	Fagbevegelse	Leverandører og forretningsforbindelser innen fagbevegelsen. Inkludert forbund, avdelinger og lokale organisasjoner i LO
5	Hotell og restaurant	Leverandører innen hotell- og overnattings virksomhet, samt servering og restaurant
6	Helse	Leverandører innen helse, herunder lege, psykiatri, fysioterapi, mm
7	IKT-drift	Leverandører knyttet til drift av IKT. Inkluderer innkjøp av hardware, software, drift og support av IT-plattform og tjenester, konsulenttjenester i forbindelse med IT, mm
8	Innkjøp av materiell	Leverandører knyttet til nødvendig rekvisita og materiell. F.eks innkjøp av papir, vaskemidler, blomster, kontorrekvisita møbler mm
9	Kommunikasjon, marked og analyse	Leverandører innen kommunikasjonstjenester, samt analyse. F.eks ulike byråer som tilbyr PR, grafisk design, film og lyd, møte- og konferanseproduksjon, foto, analyse mm
10	Konsulenttjenester	Leverandører som leverer konsulenttjenester med unntak av de som omhandler IKT. Denne gruppen inkluderer også tolketjenester
11	Organisasjoner og foreninger	Leverandører og forretningsforbindelser innen samarbeidende organisasjoner og foreninger, som ikke er forbund og lokale organisasjoner
12	Reisevirksomhet	Leverandører som tilbyr tjenester innen transport, parkering mm
13	Underholdning	Leverandører innen underholdning, f.eks musikere, artister, managementbyrå, teater, mm
14	Undervisning	Leverandører som tilbyr utdanning og/eller kompetanseheving
15	Leiekontrakter	Leverandører som tilbyr kontorlokaler

Etter en samlet vurdering har vi besluttet å gjennomføre aktsomhetsvurderinger av leverandører innen følgende leverandørgrupper

- 2. Bygg- og håndverktjenester
- 7. IKT-drift
- 8. Innkjøp og drift

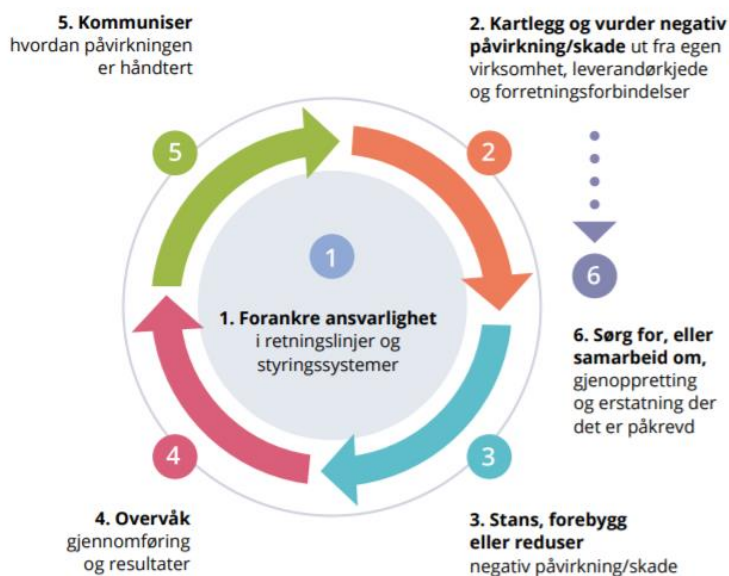
Begrunnelsen for å velge disse tre gruppene er i korte trekk fordi man antar at risikoen for en negativ påvirkning på forhold som loven peker på er stor, og at man da har mulighet til å påvirke leverandører slik formålet med loven tilsier.

Av samme grunn har vi valgt å konsentrere oss om leverandører med årlige leveranser over kr. 100 000,- i disse gruppene.

11 leverandører har mottatt spørsmål som skal danne grunnlaget for aktsomhetsvurderinger som skal gjennomføres.

Aktsomhetsvurdering

Det skal gjennomføres aktsomhetsvurderinger i tråd med Etisk Handel i Norge sitt regelverk og OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for et ansvarlig næringsliv:

For selve gjennomføringen av aktsomhetsvurderingene er det utarbeidet en intern veileder som også inneholder hvordan det skal gjennomføres risikoanalyse for hver leverandør.

Spørsmålene som er sendt våre leverandører ligger ved som vedlegg til rapporten.

Handlingsplan og oppfølging

Arbeidet med å oppfylle formålet med åpenhetsloven er en kontinuerlig prosess. For videre arbeide er det laget en arbeidsplan

Tiltak	Hensikt	Frist	Kommentarer
Bygge opp en struktur for innkjøp og leverandøroppfølging og oppfølging av målsettinger og handlingsplaner på området	Best mulig organisering av våre innkjøpsfunksjoner	Oktober 2023	
Gjennomføre aktsomhetsvurderinger av aktuelle leverandører	Avdekke eventuelle avvik og følge opp disse	Septemer 2023	
Purre leverandører som ikke har besvart utsendte aktsomhetsvurderinger	Sikre at vi får gjennomført våre aktsomhetsvurderinger	September 2023	
Utarbeide og vidreutvikle eksisterende og evt. nye rutiner og retningslinjer når det gjelder innkjøp av varer og tjenester	Sikre at vi har rutiner og retningslinjer i hht forventet standart	November 2023	
Utarbeide rutiner for aksomhetsvurderinger som en del av kvalifisering av nye leverandører	Sikre at vi for framtiden knytter til oss leverandører med tilfredsstillende standarder	Desember 2023	
Kontinuerlig følge opp dagens leverandører og inngåtte kontrakter	Sikre en kjennskap til våre leverandører slik at vi kan reagere ved mistanke om avvik	Kontinuerlig	
Fokusområder for rapporten 2024	Vurdere om andre områder av vår virksomhet bør omfattes.	Høsten 2023	

Revisjon og orientering til styrende organer i forbindelse med framleggelse av årsregnskap.

Vedlegg 1 – spørsmål sendt ut til våre leverandører

1

Kan det bekreftes at kjøp av varer og tjenester som anskaffes, ikke bryter gjeldende lover og regler, sentrale FN-konvensjoner, ILO-konvensjoner og nasjonal arbeidslovgivning på produksjonsstedet, samt at FNs menneskerettighetserklæring skal respekteres?

2

Ivaretar virksomheten mangfold og likebehandling?

3

Hvilke krav stilles til deres (under)leverandører vedrørende mangfold og likebehandling?

4

Hvordan følger virksomheten opp at leverandørene deres utfører sine tjenester på en etisk og etterrettelig måte?

5

Finnes det dokumentasjon på at deres virksomhet ivaretar relevante HMS-standarder?

6

Finnes det dokumentasjon på at deres (under)leverandører ivaretar relevante HMS-standarder?

7

Oppfyller dere gjeldende regelverk for arbeidstakers rettigheter?

8

Oppfyller deres (under)leverandører gjeldende regler for arbeidstakers rettigheter?

9

Har dere rutiner for deling av informasjon med de ansatte relatert til arbeidstakers rettigheter?

10

Har dere rutiner for å sikre at barn ikke ansettes eller at dere medvirker til barnearbeid?

11

Har dere tiltak for å sikre at (under) leverandører ikke ansetter barn eller medvirker til barnearbeid?

12

Har dere rutiner i forhold til diskriminering?

13

Har dere er positiv holdning til faglige rettigheter?

14

Arbeider dere aktivt for et mer bærekraftig klima og miljø?

15

Har dere rutiner for kartlegging av klima og miljø?

16

Er opplæring om bærekraftig klima og miljø en del av deres rutiner?

17

Utarbeides det årlige rapporter i deres virksomhet på klima og miljø?

18

Anvender virksomheten føre-var-prinsippet der det er fare for alvorlig skade på helse, miljø og sikkerhet?

19

Hvilke av følgende internasjonale prinsipper er dekket av deres retningslinjer?

- UN Global Compacts 10 prinsipper
- Sentrale FN-konvensjoner, så som FNs menneskerettighetserklæring, barnekonvensjonen, konvensjon om sivile og politiske rettigheter, om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter og om rasediskriminering
- ILOs konvensjoner og særlig kjernekonvensjonene om organisasjonsfrihet og rett til kollektive forhandlinger, forbud mot barnearbeid, forbud mot tvangsarbeid og forbud mot diskriminering
- OECDs retningslinjer for flernasjonale virksomheter, med tydelige forventninger til aktsomhet på områder som menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, miljø, antikorrupsjon og åpenhet
- Annet

20

Gjelder ovennevnte retningslinjer også for deres direkte (under)leverandører?

21

Er dere sertifisert i henhold til en standard/sertifisering?

Miljøfyrtårn

ISO

EMAS

Nei

Annet

22

Kan dere bekrefte at virksomheten tar avstand fra korrupsjon?

22

Forholder dere dere til internasjonale konvensjoner om korrupsjon?

24

Kartlegges det risiko for å hindre involvering i korrupsjon?

25

Har dere rutiner for oppfølging av deres (under)leverandører relatert til anti-korrupsjon?

26

Har dere retningslinjer og rutiner for varsling av trakassering, korrupsjon og andre kritikkverdige forhold/ulovligheter?

27

Har virksomheten en Supplier Code of Conduct som(under)leverandørene forplikter seg å følge?

28

Hvor produseres/ferdigstilles deres produkt?

29

Hva er viktigste innsatsfaktor/råvare for produktet?

30

Har dere aktivitet i land som er pålagt handelsboikott av FN, EU eller norske myndigheter?

31

Har dere aktiviteter, eller samarbeider med virksomheter som har aktiviteter på okkupert område?